

Geo-Mover

Viktor Hulík kiállítása

Művészetek Háza, Veszprém, 2016. X. 29-ig

MÉSZÁROS JÚLIA

VIKTOR HULÍK
az egyik műve mozgatása közben
a kiállítás megnyitóján

Viktor Hulík a kortárs szlovák művészet ismert személyisége. A konkrét, a konceptuális és a kinetikus művészet köztes terében alkot, a variálható geometrikus kép megteremtője. Mint művészetszervező is figyelemre méltó a tevékenysége. A pozsonyi ARTlines Agency, a kortárs geometrikus művészeteket bemutató Z Galéria, valamint az 1996 óta évente megrendezésre kerülő, nagyszabású pozsonyi Nemzetközi Szobor- és Objektívkiállítás alapítója, működtetője és fő szervezője (valamennyit 1996-ban hozta létre), korábban pár évig az Szlovák Képzőművészeti Szövetség vezetője.

Viktor Hulík 1989-től van jelen a magyar művészeti életben, ebben az évben egy hónapig a Pécsi Grafikai Műhelyben dolgozott. A következő évtől gyakran állít ki Magyarországon: eleinte Győrben, a Városi Művészeti Múzeum szlovák, közép-európai és interregionális kortárs művészeti kiállításain, valamint az MTA Regionális Kutatóközpont helyi intézetének galériájában rendszeresített MADI-tárlatokon, később e csoporttal az ország más városaiban is. Tavaly a budapesti Vasarely Múzeumban volt önálló bemutatkozása, idén Veszprémben láthatjuk az utóbbi tizenöt évben készített munkáit.

VIKTOR HULÍK:
Small Geo-Mover 39, 2012,
változtatható objekt,
MDF, akril, 40x40 cm

foró: Mészáros Júlia

Hulík 1974-ben a pozsonyi Képzőművészeti Főiskolán végzett. Pályakezdése szervesen kapcsolódik a szlovák neoavangárd művészethez. A kezdetektől fogva a természet és a mozgás érdekelte, mai művészetének is ezek jelentik az alapjait. Korai művei konceptuális kollázsok, asszablázsok és a 60-as évek végének új technikáira épülő szita- és ofszetnyomatok.

foró: Viktor Hulík

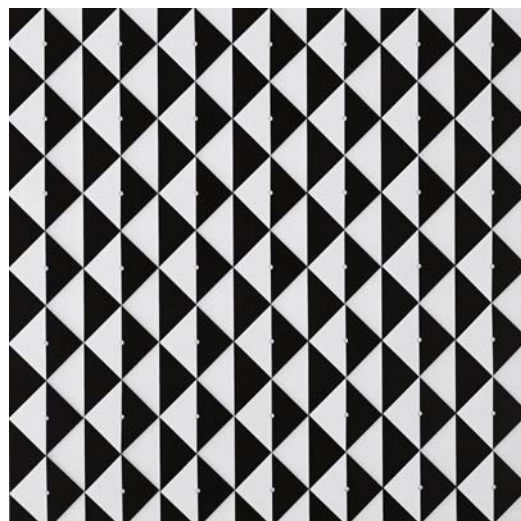
A 80-as évek elejétől a természetes mozgásformák és a mesterséges rend, a nyitott és zárt tér közötti ellentmondás feloldásának kérdései foglalkoztatták – a képfelület szabályos geometriai felosztásával, a változó ritmussal és természetfotókkal dolgozott. Grafikáin az élő természetet dombornyomású, vonalas elemekkel, építészeti alaprajzokra emlékeztető geometrikus szerkezetekkel ötvözve a mesterséges táj részévé tette. Képein a statikus látványt nyújtó táj mozdulatlanságát kusza vonalakkal, dinamikus struktúrarészletekkel ütköztette, az élő természet eltérő mozgásformáinak karakterét kutatva. A képfelület megbonthatósága, a képtér valós térbe való kiterjesztése, a természetes és mesterséges, a statikus és a dinamikus mozgásformák azonos formarendszerbe fűzése foglalkoztatta. A 80-as évek közepén a vonal helyett fő motívuma a vonalként ható colstok lett, mellyel tájképfotóinak teljes felületét befedte, és e rétegre ugyanazt a tájképet ragasztotta fel, elemenként szétvágva. A colstokok szétnyitásával, térbe nyújtásával és különböző irányokba hajlításával a kontinuus és a szakaszos mozgás változatos kombinációival destruktúrálta a tájképet, a mesterséges közé organikus mozgást vegyítve. Később a hordozófelületre színes szakaszokból álló, ismétlődő sorokat festett, illetve a colstokok egy részét szakaszonként eltérő színnel fedte, vagy egymás felett két colstokréteget használt, melyek közül a felső – összecuska – egybefüggő tájkép, az alsó – nyitott állapotban – eltérő színű, azonos méretű sávok sora ismétlődött. A képelemek – colstokdarabok – kihajtásának és elmozdulásának függvényében létrejövő, természeti és geometrikus elemekből álló struktúrák változó jelentéseket generáltak. A kétdimenziós képek és grafikák előbb reliefkollázsokká, az elemek mozgathatóságával pedig háromdimenziós képtárgyakká, reliefekké, objektokká váltak. Hulik párhuzamosan komputergrafikákat és fényinstallációkat is készített. A véletlen műbe építése éppúgy foglalkoztatta, mint a természet változásának eseményként való megformálása, a kép és a mozgás megváltoztathatósága, átalakíthatósága, a képpé alakulás folyamata vagy az ambivalencia.

A 90-es évek elején fekete alapra helyezte a tájképrészecskékből és színes elemekből kombinált colstokjait, ezáltal a kép két rétege a kiindulási és végpont közötti összes lehetséges mozgás közös, kozmikus vagy emberléptékű tereként értelmeződött. Az ugyanekkor alkotott komputergrafikáin sűrű szövésű, ismétlődő kockás szövetek bomlanak szálakra, szakadnak ketté vagy lyukadnak ki gubancos szélek kaotikus formáit teremtve. Számptalan kiváló grafikai sorozata született, melyek szeriális rendbe és ciklusokba rendeződtek. Gyakori elemük a geometrikus rácsszerkezet és annak

dekonstruált részlete mint rendbontás, deviancia a renddel szemben, mely jelentést szíkontrasztokkal erősítette fel.

A 90-es évek közepétől a mozgathatóság tökéletesítésére a képeibe kis motorokat épített, melyek a colstokelví kihajtás-elforgatás szakszosságával szemben a képelemek folyamatos forgását biztosították. Elhagyta a természetfotókat, néhány színre redukált, szigorú geometrikus – minimalista vagy konkrét – műveket készített. A kép valamely részének vagy rétegének folyamatos, avagy egymást követő, időleges, bár egyenletes mozgása olyan képeket eredményezett, amelyekben a mozgás és a felosztás, a statikus és a dinamikus egyformán véletlennek hat, és a lineáris elrendezés is kombinatív struktúravariációkhoz vezet.

Viktor Hulik a 2000-es években került kapcsolatba a MAD1-mozgalommal, mely ma is inspirációt jelent számára a maga alkotta szabályok átalakítására, megváltoztatására, új kísérletekre, a teremtett kép önmagát újrakonfiguráló sajátosságának a tiszta geometrikus kereteken belüli kiteljesítésére. A legutóbbi tizenöt évben figyelmét a körkörös mozgással és az egymás feletti rétegek elmozdulásával, a felület és a struktúra összekapcsolódásával változó kép kötötte le. Grafikai megfelelője a geografa. A veszprémi kiállításon látható művek olyan új vizuális rendszert mutatnak, amelyben a játékoság és a szigorúság nem zárja ki egymást, sőt kreatív erőt szabadít fel. A művész a térre koncentrált, miközben síkokkal dolgozik. Racionális mozgásokkal idézi meg az organikus természetet. Többretegű alkotásai minden egyes elemének megmozdításával új képszületik, mely bár a meglévőből következik, és a kiinduló helyzetként megadott eredeti kép variációja, mégsem látható előre az esztétikai következménye, s az a már-már mágikusnak nevezhető képkonstruáló erő, amivel az új helyzet a környezetét totálisan megváltoztatja.

fotó: Viktor Hulik

VIKTOR HULIK:
Big Geo-Mover 6, 2015,
változtatható objekt,
MDF, akril, 180x180 cm